

Planeringsdirektiv för Lunds Idrottsstråk

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar

- att ställa sig bakom planeringsdirektiv för Lunds Idrottsstråk, samt
- att föreslå kommunstyrelsen att uppdra kultur- och fritidsnämnden att i samarbete med berörda nämnder verka för utvecklingen av Lunds Idrottsstråk.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har tagit fram en utvecklingsstrategi för att binda ihop det geografiska området mellan Höjeådalen i söder och Högevallsbadet i norr. Kultur- och fritidsförvaltningen har parallellt arbetat med en vision som utöver nämnda område även inbegriper stråket mellan Högevallsbadet och Bollhuset. Initiativet har skett under arbetsnamnet Lunds Idrottsstråk.

Inom det geografiska området finns ett flertal pågående processer, men även stort antal aktörer som på olika sätt behöver tas hänsyn till i den fortsatta utvecklingen. En sådan process är utvecklingen av Arenan och dess förutsättningar, en annan är planerna på Nationellt centrum för idrott och folkhälsa samt ambitionerna om att utveckla fotbollens möjligheter. Under hösten 2021 har förslag till en översiktlig dispositionsplan för stråket tagits fram.

För vidare arbetsinsatser och utveckling av området behövs ett tydligt direktiv med en utpekad samordnande nämnd, förslagsvis kultur- och fritidsnämnden. Arbetet behöver dock ske i samarbete med ett flertal nämnder.

Att samordna och säkerställa framdrift i de initiativ som ingår i planeringsdirektivet och som påverkar huruvida målen med Idrottsstråket uppnås, kommer att medföra ekonomiska konsekvenser. Dessa behöver dock utredas och föreslås återrapporteras till kommunstyrelsen efter godkännande av föreliggande förslag till beslut. Investeringsutgifter och

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

driftkonsekvenser för respektive objekt hanteras inom ramen för strategisk lokalförsörjningsplan.

Underlag för beslutet

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-09-06
Planeringsdirektiv för Lunds Idrottsstråk (denna skrivelse)

Ärendet

Bakgrund

Kultur- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har tagit fram en utvecklingsstrategi för att binda ihop det geografiska området mellan Höjeådalens i söder och Högevallsbadet i norr. Kultur- och fritidsförvaltningen har parallellt arbetat med en vision som utöver nämnda område även inbegriper stråket mellan Högevallsbadet och Bollhuset. Initiativet har skett under arbetsnamnet Lunds Idrottsstråk.

Inom det geografiska området finns ett flertal pågående processer, men även stort antal aktörer som på olika sätt behöver tas hänsyn till i den fortsatta utvecklingen. En sådan process är utvecklingen av Arenan och dess förutsättningar, en annan är planerna på Nationellt centrum för idrott och folkhälsa samt ambitionerna om att utveckla fotbollens möjligheter. Under hösten 2021 har förslag till en översiktlig dispositionsplan för stråket tagits fram.

För vidare arbetsinsatser och utveckling av området behövs ett tydligt direktiv med en utpekad samordnande nämnd.

Föredragning

Syftet med Idrottsstråket är att stärka idrotten inom Lunds kommun, både för folkhälsa och elitverksamhet, spontanidrott och organiserad idrott. Genom att verifiera och definiera Idrottsstråket geografiskt skapas en tydlig adress och möjlighet för korsbefruktnings mellan aktiviteter och mellan aktiva och inaktiva som kan locka människor från olika stadsdelar att mötas här. Stråket kommer vara ett landmärke och attraktionspunkt för hela regionen.

Utvecklingsstrategin visar på hur Idrottsstråket mellan Stadsparken och Höjeådalens, öster om järnvägen kan bli Lunds och regionens mötesplats för idrott och rekreation. Dagens markanvändning är idrott och framtidens markanvändning är idrott – i ett stationsnära läge.

Lunds kommun är den huvudsakliga markägaren och målsättningen är att kunna genomföra utvecklingsstrategin över en längre

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

tidsperiod. Andra intressen som vägts mot idrotten är ny bostadsbebyggelse, ny verksamhetsutveckling och odling. Det finns ett uttalat behov av fler idrottshallar och ytor för idrott i en växande stad.

Idrotten får ta plats vid ett av Lunds mest attraktiva stationslägen då idrott som användning drar nytta av stationens tillgänglighet samtidigt som idrotten tål stambanans störning i form av buller och risk. Med detta extremt stationsnära läge har idrotten i Lund goda möjligheter att utveckla ett mer hållbart resande för fritidsresor.

I söder ingår Idrottsstråket inom fördjupningen av översiktsplanen för Källby där planer på nya bostäder och verksamheter genererar ytterligare behov av idrottsfaciliteter. Genom att satsa på idrotten på den östra sidan om järnvägen, där idrotten finns idag, kan vi möjliggöra för en gemenskap som förenar stadsdelarnas invånare.

Inom området finns även en möjlighet att tillgodose skolverksamhetens behov av idrottshallar för undervisnings syfte. På Bollhusets parkering ska temporära idrottshallar lösa det omedelbara behovet, men skolans långsiktiga behov är ännu inte tillgodosett, vilket bör hanteras inom ramen för Idrottsstråket. Området har även förutsättningar att tillgodose andra behov inom kommunen avseende centralt placerade idrottsfaciliteter och har potential att fungera som centrum för större evenemang, såsom SM-veckan.

Idrottsstråkets mål

- Att fler inom och utom Lund, ska förknippa Station Klostergården som en entré till Lund och regionens mötesplats för idrott och rekreation.
- Att fler ska röra sig utmed Idrottsstråkets och vara aktiva – på sitt sätt.
- Att fler ska ta sig till idrotten på ett hållbart sätt via gång, cykel eller kollektivtrafik.
- Att fler ska finna gemenskap, samhörighet och hälsa genom idrott, rörelse och rekreation.
- Att tillgodose de behov av idrottslokaler-/ytor som föreningsliv och skolverksamhet har i området

Nedan framgår den exempelbild som är framtagen för Idrottsstråket i syfte att tydliggöra vilket område som omfattas av föreslaget planeringsdirektiv. Bilden visar en tänkbar disposition av ytorna som är något förändrad i jämförelse med hur området ser ut idag.

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

1. Bollhuset och Centrala idrottsplatsen, 2. Högevall samt idrottshall, 3. Idrottsytor, 4. Arenastaden, 5. Nationellt idrottscentrum och inomhushall för friidrott, 6. Källbybadet och camping.

Disponering av området utgår bland annat från

- Att Bollhuset och närliggande yta utvecklas och dess potential för idrottslivet nyttjas fullt ut.
- Att ge Arenan utrymme att växa, som en nod i norr.
- Att ge ett nytt Nationellt centrum för idrott och folkhälsa möjlighet att etablera sig, som en nod i söder tillsammans med entré till Höjeådalen och Källbybadet.
- Att ge fotbollen möjlighet att utvecklas och vara ett samlande ankare för föreningslivet vid stationen.
- Att ge stationen möjlighet att utvecklas som en attraktiv entré till Lund och en effektiv pendlingsstation.
- Att ge spontanidrotten möjlighet att utvecklas utmed Idrottsstråket genom attraktivitet, trygghet och öppenhet för Ungas vision

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

Planer på gång

Södra stambanan och höghastighetsjärnväg

Södra stambanan etapp Flackarp – Klostergården kommer att färdigställas med fyra spår och en ny pågatågstation, Station Klostergården december 2023.

Fortsättningen på fyrspårsutbyggnad för höghastighetsjärnväg norrut, Lund till Hässleholm är nästa delprojekt där man under 2022 arbetar med en lokaliseringsstudie för val av korridor. Där diskuteras även ett alternativ om förläggning av spår under mark i tunnel genom Lund, som skulle kunna påverka utvecklingsområdet. Underlag för att kunna fatta ett beslut om järnvägskorridor för höghastighetståg och mark- eller tunnelalternativ beräknas vara klart första kvartalet 2023.

Nationellt centrum för idrott och folkhälsa

Hemsö har inkom i oktober 2021 med en begäran om planbesked för ett Nationellt centrum för idrott och folkhälsa. Begäran beskriver ett innehåll om rörelseytor utomhus om ca 3500 kvm, forskning och utbildning om ca 1000 kvm, LAB om ca 1200 kvm, löparslinga som kan förläggas omväxlande inne och ute samt rörelseytor inomhus om ca 9200 kvm. För att anläggningen ska komma till stånd behöver ett kompletterande program för skola och bostäder ingå i detaljplanens avgränsning för att anläggningen ska hamna i ett sammanhang som stärker nationellt centrum utveckling. Dessa kompletterande delar kan utvecklas av olika aktörer.

Utveckling av Arenan

Arenastiftelsen arbetar med olika framtidsscenarioer för utveckling av arenan till en storskalig besöksanläggning. Kultur- och fritidsförvaltningen har varit involverad och avvägt behov för organiserad idrott.

Bollhusets framtid

Bollhuset i sin nuvarande form i dåligt skick och är inte ändamålsenligt. Samtidigt är byggnaden oerhört viktig för den idrottsverksamhet som bedrivs inom anläggningen. Kommunstyrelsen har beställt en ny detaljplan för fastigheten och med detta har ett första initiativ tagits för att ta nästa steg i Bollhusets utveckling. Arbetet med denna detaljplan behöver samordnas med övriga delar av Idrottsstråket och kommande förändringar behöver följa en kronologi som minimerar störning av de verksamheter som berörs.

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

Förutsättningar

Behov av ytor för idrott i en växande stad

Lunds översiktsplan pekar ut utvecklingsriktningen för kommunen med 17 500 nya bostäder i Lunds stad till 2040. Det ger cirka 35 000 nya invånare till staden. Inom planområdet för fördjupningen av översiktsplanen för Källby bor idag cirka 8 700 invånare och med planer på stadsomvandlings särskilt väster om järnvägen väntas invånarantalet inom området öka till det dubbla.

Behovet av ytor för idrott och att säkra strategiska ytor för framtiden är en fråga som fördjupningen av översiktsplanen för Källby lyfter och denna utvecklingsstrategi bekräftar. Som regionens mötesplats för idrott och rekreation har Idrottsstråket ett upptagningsområde både lokalt och regionalt men för vissa idrotter finns även ett nationellt och till och med ett internationellt perspektiv.

Olika typer av idrottsanläggningar

Olika sporter har olika krav på yta och typ av anläggning. I stora drag kan de olika behoven sammanställas:

- *Specialanläggningar och huvudidrottskluster:* Stora anläggningar med många besökare och ett stort upptagningsområde, som Arenan med arenaområdet.
- *Övrig inomhusidrott:* Vanliga hallar för varierade inomhusidrotter. Ofta kopplade till skolverksamhet.
- *Idrottsplatser:* Utpräglade idrottsplatser, i första hand utomhusidrott, i stadsdelar nära boende.
- *Större parker:* Parker med många funktioner, mycket människor, till exempel Stadsparken och Sankt Hans. I framtida stadsplanering är de öppna grönytorna viktiga för daglig motion och rekreation.
- *Spontanidrottsplatser i det offentliga rummet:* I ett intensivt samhälle är det viktigt att möjlighet att röra sig enkelt finns i närheten av bostaden, till exempel med belysta löpslingor och utegym.

Att skapa gröna ytor för fri aktivitet och rörelse där kreativiteten kan forma aktiviteten är en del i att skapa goda och jämlika livsvillkor, särskilt för barn

Idrottsstråket har inriktningen att erbjuda samtliga kategorier.

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

Barn och unga

2021 fick åtta feriearbetare, genom ett samarbete mellan stadsbyggnadskontoret och kultur och fritid, i uppdrag att arbeta fram idéer kring hur ett Idrottsstråk kan utvecklas för att motivera och bidra till ökad fysisk aktivitet hos unga Lundabor. Genom intervjuer, platsbesök och arbete med idégenerering presenterades en rad förslag och koncept som inspirerar till vistelse. Slutsatsen blev: Där man trivs att vara vill man röra på sig. Omsorg om utformning, grönska och flexibilitet för att utveckla idéer efter hand är viktigt.

Aktörer och platser

Ett stort antal aktörer med olika intressen och behov berörs av det tilltänkta Idrottsstråket och behöver vara involverade i den fortsatta processen.

Kultur- och fritidsförvaltningen ger förutsättningar för idrott och kultur att utvecklas i Lund med fokus på föreningslivet och skolidrott. Kultur och fritid har ansvar för Bollhuset, Högevallsbadet, Källbybadet, ishallen, idrottshallar och fotbollsplanerna inom området. Kommunen driver idrottservice med personal, maskiner och fordon.

Hedda Andersson gymnasiet ska samlokaliseras med **Svaneskolans högstadium** och planerad inflyttning sker etappvis från 2023. För att tillgodose skolornas behov av idrottshallar planeras två temporära idrottshallar att uppföras på Bollhusets parkering. Den långsiktiga lösningen är dock ännu inte beslutad.

Arenastiftelsen driver Sparbanken Skåne Arena och har fokus på att skapa förutsättningar för event och ansvarar för Arenans A och B-hall. Arenastiftelsen har idéer om stora utbyggnadsplaner med ny ishall, flera nya idrottshallar, hotell, bowling med mera och möjlighet att hålla stora idrottsevenemang och andra evenemang som till exempel melodifestivalen.

Arenastaden är namnet på det nya bostadsområdet utmed Stattenavägen. Det är också arbetsnamnet på en tänkbar framtida utbyggnad av Sparbanken Skåne Arena under ledning av Arenastiftelsen.

PIL är samlingsorganisationen för idrottsföreningarna i Lund.

Hemsö och riksidrottsförbundet är nya aktörer som vill etablera ett Nationellt centrum för idrott och folkhälsa inom Idrottsstråket.

Lunds BK är Klostergårdens lokala fotbollsklubb och Lunds största fotbollsförening.

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

Klostergårdens IP (KIP) är det område för fotboll i södra Lund som ligger söder om Ringvägen och öster om järnvägen.

Centrumplanen: Huvudarenan för fotboll på KIP. Byggd för att klara arenakraven ställda av Svenska Fotbollsforbundet för en division 1-arena men förberedd för att byggas ut till superettannivå. (Kraven på superettannivå täcker in damallsvenskan och division 1-nivå täcker in allsvenskan för juniorer.)

Fotbollsplanerna kring centrumplanen och arenan: En 11-manna konstgräsplan och två 11-manna gräsplaner.

Ett delområde på KIP med fem naturgräsplaner kallas "**korpenplanerna**" eller "**korpen**". Planerna är numrerade som plan 11-15 och är stora som en 7-mannaplan enligt den gamla standarden. Där finns även en byggnad med fyra omklädningsrum och duschar.

Föreningen Korpen är något annat, en fotbollsserie för amatörlag. Korpenspelarna är inte knutna till någon specifik plan eller plats utan ambulerar.

Nästa steg

Förslagsvis bildas det en programorganisation med kultur- och fritidsnämnden som sammankallande politisk instans i syfte att skapa en holistisk syn över det aktuella geografiska området.

Intentionen är att:

- uppnå synergieffekter genom den övergripande programstrukturen,
- skapa samsyn och gemensam målbild kring utvecklingen av området och sammankoppla alla underliggande projekt och aktörer,
- skapa en effektiv och tydlig arbetsprocess och styrning.

Inom programmet arbetas olika förutsättningar igenom och beslutsunderlag tas fram som stöd för olika politiska ställningstaganden kring hur området ska utvecklas. Det kan röra sig om målbilder, dispositionsplaner, skedesplanering och tidplan. Även riskanalys, ekonomiska kalkyler, SWOT-analys, kommunikationsplan, beslut för samtliga noder inom stråket är delar som behöver tas fram inom ramen för programprocessen.

2022-09-08

Diarienummer

KU 2022/0252

Beredning

Ärendet har beretts i samarbete mellan kultur- och fritidsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen och kommunkontoret.

Barnets bästa

Ett Idrottsstråk mellan Höjeådalen och Bollhuset kommer i hög grad gynna barn och ungas möjligheter till meningsfull fritid. Feriearbetande ungdomar har även involverats i projektet och deras idéer kommer tas fortsatt hänsyn till i den fortsatta planeringen.

Ekonomiska konsekvenser

Att samordna och säkerställa framdrift i de initiativ som ingår i planeringsdirektivet och som påverkar huruvida målen med Idrottsstråket uppnås, kommer att medföra ekonomiska konsekvenser. Dessa behöver dock utredas och föreslås återrapporteras till kommunstyrelsen efter godkännande av föreliggande förslag till beslut. Investeringsutgifter och driftkonsekvenser för respektive objekt hanteras inom ramen för strategisk lokalförsörjningsplan.

Förvaltningsdirektör
Mårten Hafström

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Tekniska nämnden
Byggnadsnämnden